

ANKICA RATARAC PONOVO NA ČELU SRPSKOG POZORIŠTA "MIRA SREMČEVIĆ"

Drugi put na čelu važne organizacije u kulturnom životu Srba u Čikagu, Srpskog amaterskog pozorišta Mira Sremčević, došla je gospodja Ankica Ratarac. To je razlog i povod za naš razgovor sa gospodjom Ratarac.

Vaša ljubav prema toj umetnosti, kao i uspešan rad na vodjenju pozorišta, režiji i u nekim glumačkim ulogama, ali i potreba novije generacije glumaca za vašom podrškom, presudili su u ovoj odluci.

izvodjenja dela isključivo srpskih pisaca. Zatim, želja mi je da pomognem u stvaranju i planiranju programa, koji će obezbediti da većina glumaca bude angažovana i da se uporedo radi na dve predstave.“

Šta se dešava ovih dana u pozorištu?

“Na inicijativu i predlog Slavice Petrović, koja je takodje član pozorišnog borda, organizovali smo “Dane Dušana Kovačevića”. U realizaciji ovog programa učestvuje većina članova našeg pozorišta, a posebna nam je čast što će gostovati i srpsko pozorište iz Toronta sa predstavom “Maratonke trče počasni krug”. Naše pozorište za ovu priliku igraće dve predstave, ‘Zvezdanu prašinu’ i ‘Sabirni centar’.

Molim sve ljubitelje pozorišta i apelujem da prisustvuju ovim pozorišnim danima i budu uz nas, da zajedno dočekamo naše drage goste.

A mi smo još pod utiskom nove predstave koju smo 15. 16. i 17. marta igrali, “Sabirni centar” Dušana Kovačevića. Puno truda je uloženo, ali naša divna publika napunila je salu tri večeri zaredom, a naša srca energijom i ljubavlju za nove izazove.“

Koji su planovi za sledeću pozorišnu sezonu, šta mogu ljubitelji pozorišta da očekuju?

“Planiram da obeležimo proteklih 13 godina uspešnog postojanja, tako što ćemo ih ovekevečiti izdavanjem monografije, u kojoj će biti pomenuti svi članovi pozorišta i sve predstave koje su igrane. A za gledaoce, povodom godišnjice, organizovaćemo niz zanimljivih i originalnih programa.

I na kraju, s obzirom na to da se približava Vidovdan, poručila bih svim srpskim i crkvenim organizacijama da nas pozovu za svoje proslave, kako bi obogatili svoje kulturne programe.”

Hvala na razgovoru i srečno!

Marijana Maljković

Svojevremena izreka i moto Mire Sremčević su bili:

„Glumci toče, glumci služe, a vama nek cvetaju ruže..“

To je stvarno bilo tako. Mi smo na početku stvaranja našeg pozorištanca, pored glume radili još mnogo toga. Nismo imali novčanih sredstava da nakon premijere odemo u restoran i proslavimo, već smo sami sve spremali i pored glume na sceni, bili smo i konobari i kuvari i zabavljači. Činili smo sve da izgradimo i sačuvamo publiku. Drugim rečima, negovali smo tu našu publiku, koja je svih ovih godina uz nas i zato mi danas uživamo u toj privilegiji da po tri dana uzastopno punimo pozorište, a naše proslave nakon premijere se održavaju u restoranima sa prijateljima i vernom publikom.

To je ta naša jaka ljubav i dokaz da nam se sve što pozorištu dajemo vraća višestruko. Mi to tako osećamo i srećni smo zbog toga.

DANI DUŠANA KOVAČEVIĆA

Sve predstave će se odigrati u SKOKI TEATRU u Skokiju.

**Petak, 1. jun, 20h – „Zvezdana prašina,,
– Srpsko-amatersko pozorište Mira Sremčević**

**Subota 2. jun 20h – „Maratonke trče počasni krug,,
– Srpsko pozorište Toronto**

**Nedelja 3. jun, 16h –“Sabirni centar ,,
– Srpsko- amatersko pozorište Mira Sremčević**

Dragi čitaoci,

Od ovog broja započinjemo nagradnu rubriku pod nazivom:
JA VOLIM I POZNAJEM SRBIJU.

Objavljivaćemo priče i reportaže o pojedinim mestima i ličnostima iz naše

otadžbine, nakon kojih ćemo vam postaviti po nekoliko pitanja iz te oblasti. Ko prvi odgovori na pitanja mejlom, (ogledalo@gmail.com) stiće pravo da objavi svoju priču, fotografiju ili novu reportažu iz svog mesta ili života.

Hajde da vidimo koliko poznajemo i volimo Srbiju.

NIŠKA BANJA- KRALJEVSKA ZGODA

Autor: Ivan Kalauzović Ivanus

Niška Banja, poznato lečilište pokraj Niša, otkrivena je još u doba starog Rima, a ugostila je, pored brojnih posetilaca, i tri srpska kralja. Iako danas spada u razvijene turističke centre, može se reći da ipak čeka neka bolja vremena...

Na raskrsnici Balkana i Evrope, nasred rimskog Via militarisa, ili turske Velike džade, prostire se biser Vilinog grada, jednom poslednja stanica izletničkih vozova i niških tramvaja, nadaleko poznato lečilište i izletišta kojem su posvećene vanvremenske pesme — Niška Banja. Od južne prestonice Srbije je udaljena deset, od Beograda 250 kilometara, a samo nekoliko stotina metara od "Ženeve", nekada omiljenog kupališta Nišljija na obali njihove reke.

Niška Banja leži na terasi brda Koritnjak (ograncu Suve planine), na nadmorskoj visini od 248 metara. Tu se nalazi najveći deo naselja, te opština, policija, pošta, osnovna škola, banka, lečilišni i turističko-ugostiteljski objekti, ali i neizostavni parkovi ukrašeni fontanama, travnjacima sa alejama punim cveća i drvoredima bagrema, jasena, duda, oraha, lipa i crnog bora, koje grle kanalići termomineralne vode. U blizini je i drvo belog duda staro preko 150 godina, stavljeno pod zaštitu države kao značajno prirodno dobro i spomenik prirode III kategorije. Banju krase pet izvora, i to: "Glavno vrelo", "Suva banja", "Školska česma", "Banjica" i "Pašjača", čija temperatura iznosi u proseku od 36 do 38 stepeni Celzijusa, a kapacitet 56 litara po sekundi.

Prvo naselje na prostoru Niške Banje niklo je u keltsko doba, pre nove ere, u blizini izvorišta, a značajniji razvoj dešava se tokom vladavine rimskog cara Hadrijana (II vek n.e.), kada su na njenom tlu izgrađena prva kupatila. Rimljani su negovali kult vode i bili istinske banjske arhitekta, pa je tako, za vreme Svetog cara Konstantina i njegov-

ih naslednika, u carskom naselju Medijana postojalo posebno kupatilo u koje je doticala lekovita voda pravo iz Banje. Turci su takođe bili svesni ovog bogatstva, zato u Banji sagrađiše hanove (odmorišta) i ženska i muška kupatila, kao i objekte za smeštaj bolesnika.

Niška Banja prvi put dobija status opštine 1920. Danas u Banji živi blizu 4.500 stanovnika. Na svo-

Jovana Todorovića, dvorskog advokata, danas zgrada Gradske opštine Niška Banja). Osim nje, od 1927. godine do početka Drugog svetskog rata, pod naletom formiranja nove klase bogatih i uglednih građana, nikle su 22 vile različitih stilova, remek-dela beogradskih arhitekata (modernista), poput Vile "Erna", zatim Vile "Teokarević" i Vile "Zone" D r a g i š e

tramvajsku okretnicu u centru, dok ljudskih žrtava nije bilo.

U eri SFRJ, završena je izgradnja Hotela "Ozren" i renoviran je Hotel "Srbija". Godine 1954, u "Turskom kupatilu" je otvoren "Inhalatorijum", sa isparenjima bogatim gasom radonom, prvi lečilišni objekat ove vrste na Balkanu. Podignuto je dvadesetak novih vila, uglavnom u centralnom delu naselja, zatim prodavnice, samoposluge, pijace, turističke poslovnice, te kafana "Proleće". Tako je Banja postala prva pratilja Vrnjačke Banje po broju posetilaca u celoj Jugoslaviji. Banjsko i klimatsko lečilište "Niška Banja" 1966. menja naziv u Prirodno lečilište "Niška Banja", a ubrzo i

kulturu, hipodrom, streljanu, park-šumu Košutnjak sa uređenim trim stazama, terene za mali i veliki fudbal, rukomet, tenis, košarku i paraglajding sa uzletišta na Koritnjaku, gde je avgusta 2007. organizovano Predevropsko prvenstvo u preciznom letenju-paraglajderom, a u avgustu 2008. Prvo sveobuhvatno evropsko prvenstvo. U Banji se održavaju manifestacije: "Dani jorgovana" ("Kad zamirišu jorgovani"), "Festival polena", "Pihtijada", "Volimo i negujemo našu tradiciju", "Dani vina i meraka", kao i brojni događaji objedinjeni u okviru "Kulturnog leta u Niškoj Banji" pod pokroviteljstvom Opštine.

Na Nišavi, koja protiče nedaleko od početka niškobanjskog brda, svake godine se organizuje "Niška regata", okupljajući na stotine ljubitelja sportova na vodi. Drugi dan avgusta, Svetog Iliju, stanovništvo Niške Banje obeležava kao svoju slavu. Tada ovo mesto postaje glavna turistička atrakcija Niške kotline i okoline.

Ipak, trenutno stanje u Niškoj Banji nije najsajnije. Poput zemlje u kojoj se nalazi, tako i Niška Banja čeka neka bolja vremena. Pored svih nabrojanih lepota, ona je sve praznija, a ne bi trebalo, jer leta su u Banji duga i topla — traju 108 dana, čak 15 dana duže no u kalendaru. U Banji se održala i vremenu prkosi i lepa tradicija kupanja van uređenih kupatila, nastala još u doba Osmanskog carstva, u niškobanjskom jezercetu tople vode u blizini Hotela "Radon", baš kao u jednoj od verzija pesme u kojoj u Niškoj Banji sijalice "danju gore, a noću se gase".

Nagradna pitanja za ovaj broj:

1. Kojim vladarima je posvećena česma "Tri kralja" u Niškoj Banji?

2. Koji kraljevski par je u Niškoj Banji imao svoju klupe?

3. Zgrada Gradske opštine Niška Banja je poznata i kao Vila "Jela" i "Kraljeva vila", a u njoj je nekada često boravio jedan naš vladar. Koji?

joj impresivnoj istoriji, Niška Banja ima da zahvali izvanrednom geografskom položaju i blizini važnih saobraćajnica koje povezuju Zapad sa Istokom — autoputa Niš-Sofija, Panevropskog koridora 10 koji je u izgradnji, ali i magistralne železničke pruge Niš-Dimitrovgrad.

Sa umereno kontinentalnom klimom, i prosečnom godišnjom temperaturom od 11,74 °C, Niška Banja sa okolinom spada u najtoplije predele Srbije, pa nije čudo što su u njenim blagodetima svojevremeno uživala tri srpska kralja iz dve dinastije, kojima su meštani, u znak zahvalnosti što su Banji podarili elitistički duh, podigli česmu "Tri kralja". Prema dragocenim zapisima dr Milana Šijačkog (poznatog srpskog lekara, umro 1985. u Čikagu, sahranjen u Libertivilu) ova tri vladara su značajno doprinela obnavljanju i razvitku Banje nakon turskog vremena.

Kraljev banjski letnjikovac bila je Vila "Jela" (ili "Kraljeva vila", tada u vlasništvu

Cvetkovića, koja je 1981. pretvorena u deo novog stacionara "Terme". Sagrađen je i stacionar "Zelengora" (1933), a priložima dobrotvora iz zemlje i rasejanja je 1934. podignut Hram Svetog proroka Ilije. Svetlost dana ugledala su i dva nova hotela, kasnije poznata pod imenima "Srbija" (1932) i "Partizan" (1935).

Za vreme nemačke i bugarske okupacije, već od 10. aprila 1941, čuvena Vila "Ristić" postala je komandno mesto 11. oklopne grupe i 14. armijskog korpusa Vermahta, da bi u prvoj polovini januara 1942. po banjskim objektima bio smešten i štab Prvog kraljevskog okupacionog korpusa bugarske vojske. Na Banju su avgusta 1944. pale četiri bombe nošene savezničkim avionima. Jedna od njih uništila je

u Zavod za prevenciju, lečenje i rehabilitaciju reumatičkih i srčanih bolesnika, koji će se 1975. većim delom smestiti u savremeni stacionar "Radon", simbol Niške Banje, čime je, uz osnivanje stacionara "Terme" 1981, počelo novo razdoblje u njenoj istoriji. "Radon" 1996. dobija još jedan sprat, te se ukupan broj postelja u Zavodu penje na 560. U XXI veku, pod novim imenom, Institut za lečenje i rehabilitaciju "Niška Banja" predstavlja zdravstvenu, naučno-nastavnu i istraživačku ustanovu u kojoj se leče i rehabilituju pacijenti oboleli od kardiovaskularnih i reumatskih bolesti.

Niška Banja danas ima svoju biblioteku, umetničku galeriju, Letnju pozornicu, Centar za

ČIČA ILIJA STANOJEVIĆ

Jedan od najstarijih srpskih glumaca komičara za koga se govorilo da i "mrtvog može da nasmeje", prvi srpski režiser i jedan od prvih filmskih glumaca na našim prostorima, Čiča Ilija Stanojević rođen je 7. avgusta 1859. godine u Beogradu od oca Stanoja po zanimanju "bivši rentijer" i majke Spasenije. O njegovom rođenju svašta se pričalo pa čak i to da je veliki komičar mitološko biće jer niko nikad nije video njegovu krštenicu. I sam Čiča Ilija nije priznavao zvanični podatak tvrdeći da je rođen godinu dana ranije. O svojim roditeljima glumac je izbegavao da priča pa je i to davalo povoda za nastajanje raznoraznih priča, za koje se tvrdilo da su u stvari bile odgovor na neki njegov otrovan vic. Ono što je sigurno jeste da je rođeni Beogradjanin.

Prema zabeleženim sećanjima Milorada Pavlovića Krpe, Čiča Ilija je rođen u kući svog dede po majci Djordja Petrovića, koja se nalazila na mestu današnjeg Narodnog pozorišta. Na tom mestu se kod samog gradskog bedema nalazila prvobitna (spoljašnja) Stambol kapija kroz koju je vodio tzv. Carigradski drum.

Kao dečak Ilija je svoje detinjstvo provodio na ulici kod kapije. Tu je rastao i bio je pravo beogradsko mangupče. Ni porodica, ni škola, ni zanat, pa ni civilne i vojne vlasti nisu mogli da ga kontrolišu. Bio je nekako neukrotiv pa je kroz životnu školu krenuo rano i iz nje izašao "pečen" i zreo pa ga niko nije mogao prevariti.

Pozorišna karijera

Čiča Ilija je u pozorištu odigrao preko 500 uloga, pokazujući i unoseći svoj talenat, životno iskustvo i smeh na zadovoljstvo publike. Vladao je srpskom scenom svojim smehom i talentom za komiku.

Napisao je komediju "Dorćolska posla" a sa Jankom Veselinovićem komediju s pevanjem "Potera". Prvi domaći film pod nazivom "Karadjordje" snimio je 1911. godine. U njemu je bio režiser i glumac.

Druga pozornica

Kafana je Čiča Iliji bila druga pozornica. Tu je on sedeo, družio se sa ljudima, zametao šale, ćaskao. Svojim pričama i dosetkama okupljao je oko sebe beogradske boeme. Pripovedanja su u stvari bile pozorišne predstave i o njima se pričalo po gradu. „Poguban,, je bio za čedne muževe, koji bi obično seli za njegov sto da ga čuju na samo desetak minuta a ostajali bi cele noći.

Nenapisana pripovetka o udesu starog glumca

Prema zapisu Bože Kovačevića, Čiča Ilija je rado pričao ovu nenapisanu pripovetku o udesu starog glumca: „Odavno zaboravljen stari glumac šunja se u sumrak, pred početak predstave, oko Narodnog pozorišta. Niko ga više ne prepoznaje, niti pamti, ni mladje kolege, ni mladi ljudi koji čekaju pred ulazom da se uvuku bez karte. On već izlapeo, prilazi i u izlogu čita pozorišnu listu. Daje se komad u kojem je on davno nosio glavnu ulogu. Sričući onaj niz imena, stari glumac se priseća bleštave scene i sebe mladog, lepog i zanosnog na njoj, dok oduševljena publika kliče njegovo ime. Jadan čovek, kao senka, stoji pred osvetljenim pozorišnim izlogom i onako izgubljenog, publika ga nosi prema ulazu, ali ga neumoljivi portiri odgurkuju prema ulici i on umornim koracima odlazi u mrak...“

Tu priču je maestralno mogao da oživi samo čiča Ilija, ističući svu tragiku glumačkog poziva, kao i predosećaj lične drame, jer nije bilo leka za razdiruće bolove zbog raka u bešici.

U Muzeju za pozorišnu umetnost čuvaju se snimci Mitketovog tugovanja za odbeglom mladošću i starim dobrim vremenima, kao i nadmudrivanje Jovanče Micića i lukave Juliške — Žanke Stokić iz Nušićeve komedije "Put oko sveta".

Boemski život

Vedrog duha, uvek spreman na šalu i duhovit odgovor, živio je u Skadarliji, boemskoj ulici u Beogradu, u kućercima ali najduže u znamenitom spomeniku kulture, u kući Djure Jakšića. Nalazili su ga najčešće u kafanama "Dardaneli", "Tri šešira" i "Dva jelena". Kafana "Tri šešira" bila mu je druga kuća.

Nušić je zabeležio da je krajem XIX i početkom XX veka Čiča Ilija bio "predvodnik naših boema" gde su za "glumačkim stolom" najčešće sedeli glumci Milorad Gavrilović (o kome smo pisali u februarskom broju), Bogoboj Rucović, Sava Todorović, Dimitrije Ginić, Brana Cvetković, Dobrica Milutinović, Žanka Stokić i mnogi drugi. Pored glumaca bili su tu i poznati književnici i pesnici Dragomir Brzak, Antun Gustav Matoš, Milovan Glišić, Janko Veselinović, Milorad Mitrović, Stevan Sremac, Branislav Nušić, Radoje Domanović, Milorad Pavlović Krpa, Simo Matavulj, Bora Stanković ...

Čiča Ilija je ostao u sećanju po svojim kafanskim pričama, anegdotama i dosetkama koje su mnogi pisci kasnije koristili u svojim delima.

Igrao je u domaćim komedijama Jovan Sterije Popovića, Koste Trifunovića i Branislava Nušića, a takodje i u komedijama stranih autora, u Gogoljevoj "Ženidbi", i "Revizoru", Molijerovim "Pučaninu", zatim u "Uobraženom bolesniku", "Silnom lekaru", "Žoržu Dandenu", Šekspirovom "Falstafu" i mnogim drugim.

Ženidba

Čiča Ilija se oženio, prvi put 1887. godine, svojom koleginicom Ljubicom Lujzom Martinek (1870-1927). Brak nije dugo trajao i oni su se sporazumno razdvojili, ali bez zvaničnog razvoda.

Posle nekoliko decenija, šest meseci pre svoje smrti, čiča Ilija se oženio svojom domaćicom sa kojom je nevenčano živio. "Politika" je o tome 4. februara 1930. godine objavila vest — "Juče u sedam časova izjutra u Topčiderskoj crkvi venčao se čiča Ilija Stanojević. Nije to najnovija čičina šala, on se zaista venčao. Nije to nepromišljeni postupak jednog starog čoveka. To je jedan lepi i velikodušan gest".

Umro je 8. avgusta 1930. godine. Ispratili su ga prijatelji i obožavaoci na čelu sa Branislavom Nušićem.

Dr Vojin Drenovac

Jovan Sterija Popović – vodeći intelektualac svoga vremena

OSAM STERIJIJIVIH GODINA

Jovan Sterija Popović (ili Jovan Popović Sterijin), rođen je 13. januara 1806. godine u Vršcu, u trgovačkoj porodici, bio je srpski književnik i jedan od vodećih intelektualaca svog vremena.

Kao dete je bio slabog zdravlja, slabašan i vezan za majku zbog paralizovane "suve" leve ruke kao posledice šloga u ranom detinjstvu. Osnovnu i srednju školu učio je u Vršcu, Temišvaru i Pešti, a prava je studirao u Kežmarku. Mnogi ga smatraju osnivačem srpske drame i jednim od najboljih srpskih komediografa. Boravio je u dva maha u Beogradu. Prvi put od avgusta 1841. godine do aprila 1848. godine i drugi put od aprila do septembra 1849. godine.

Za vreme školovanja u Pešti imao je prilike da u jednom nemačkom pozorištu vidi klasike i upozna najbolje glumce Madjarske kao i dramska dela komediografskog tipa. Tu je upoznao i Djordja Stankovića, jednog od kasnijih osnivača Matice srpske. Po završetku studija vratio se u rodni Vršac gde je radio kao privatni nastavnik i advokat.

Kao mladi čovek od 23 godine Sterija je imao nameru da dodje u Beograd, jer ga je, kao što je 1829. godine napisao Vuku Karadžiću, "privlačila ona herojska Srbija ustanika i vukla ga mogućnost da u njoj stvara...". Želja mu se ostvarila tek posle jedanaest godina, 1840. godine. Tada je izabran na konkursu za profesora pravnih (pravoslavni) nauka u kragujevačkom Liceju sa platom od 700 talira. Predavao je pravo. Po preseljenju iz Kragujevca u Beograd maja 1841. godine, premešten je i Licej, koji je bio smešten u veoma neudobnoj opštinskoj kući, koja se nalazila u Dubrovačkoj ulici (kasnije Ulica 7. jula). Sterija se kao profesor Liceja nastanio takodje u tom kraju, na Varoš-kapiji, u Gospodskoj ulici (danas Brankovoj ulici), blizu Pošte i Državne štamparije, u

Dr Vojin Drenovac

komšiluku Joakima Vujića i Sime Milutinovića Sarajlije, koji su stanovali u "onom sokačetu iza velike crkve, koje vodi iz Dubrovačke ulice kod Grand hotela na Kalemegdanu – (danas Pariska ulica)". U svojoj autobiografiji dr Jovan Subotić ga opisuje: "Mali crn-purast mršav gospodin sa izrazitim očima, podužim nosom, tankim brkovima i koščatim licem..." "Uvek nežnog zdravlja i gotovo sakat u levu ruku koja mu se počela sušiti još u detinjstvu, darovit, široke kulture, pun aktivnosti, odličan pravnik i znalac klasičnih jezika, Sterija je u Beogradu osnovao nekoliko kulturnih ustanova i sproveo niz reformi u školstvu za koje je trebalo ne

samo velike ljubavi, volje i sposobnosti, nego i mnogo rada i napora.

Pozorišni rad

Pisac pozorišnih komada, Sterija je dosta doprineo da prvo beogradsko pozorište, Teatar na Djumruku, otpočne rad 4. decembra 1841. godine izvodjenjem njegove drame "Smrt Stefana Dečanskog". Prijatelj Atanasija Nikolića, upravnika pozorišta, "Sterija nadje mило polje za svoju delatnost. Ne samo što je dela za predstavljanje sačinjavao, nego se trudio i pozorišnike obučavati". Uglavnom su igrani njegovi originalni komadi:

"Vladislav", "Ajduci", "Ženidba i udadba", "Simpatije i antipatije", "Prevara za prevodu", "Volšebni magarac", kao i dva prevoda, "Ernani" od Viktora Igoa i "Zaručnik i zaručnica" od Kocebua. U Beogradu je napisao "Smrt Stefana Dečanskog", "Skenderbega" i "San Kraljevića Marka". U svom poslednjem komadu spevao je pesmu "Ustaj, ustaj Srbine", koja je u vreme madjarske bune pevana kao narodna pesma. Komadi "Beograd nekad i sad" i "Sudbina jednog razuma" imaju temu iz ondašnjeg beogradskog društva. Sterija je pisao i pozorišne kritike i dosta doprineo da se razvije ljubav za pozorište u prestonom gradu.

Književni rad

Sterija je uglavnom dramski pisac i prvi srpski književnik koji je u književnosti stvorio nešto trajnije za razliku od pisaca pre njega koji nisu imali većeg književnog uspeha. On taj posao uzima ozbiljno i potpuno mu se posvećuje sa dubokim razumevanjem. Radio je na istorijskoj drami ali i na komediji gde je bio mnogo uspešniji.

Prvi njegovi dramski pokušaji su romantične dramatizacije narodnih pesama "Nevinost", "Svetislav i Milena", "Miloš Obilić" i druge nisu predstavljale veće književne domete, ali su bile po volji publike. Tragedije "Smrt Stefana Dečanskog", "Vladislav", "Skenderbeg", "Lahan", "Ajduci" bile su vrlo popularne.

Sterija je mnogo ubedljiviji kao komediograf nego kao dramski pisac, jer se u komedijama najbolje ogleda njegov književni talent. Komedije "Laža i paralaža", "Tvrđica", "Pokondirena tikva", "Zla žena" su komedije karaktera, dok su komedije naravi "Ženidba i udadba", "Kir Janja", "Rodioljupci" i "Beograd nekad i sad" iako nastale pre skoro dva veka i danas su aktuelne.

Odlazak

Početakom 1848. godine zavladao je novi kurs u politici. Medju popečiteljima pokrenuto je pitanje o udaljenju „švaba“, i iz državne službe. Zbog tog pitanja podneo je u znak protesta ostavku popečitelj Aleksa Janković, a ubrzo za ovim 11. marta 1848. godine i sam Sterija navodeći da se povlači jer želi „ostatak svog života provesti u miru... Ostavka mu je uvažena 4. aprila 1848. godine.

Veliki pregalac, osnivač Pravnog fakulteta, Društva srpske slovesnosti, Teatra i Muzeja, reformator škola, pisac udžbenika, poznati književnik, komediograf i prevodilac, razočaran napustio je Beograd i Srbiju u proleće 1848. godine. Posle madjarske bune ponovo je došao u Beograd i stanovao je u Ulici Dva bela goluba (danas Svetogorska). Proveo je samo šest meseci, od aprila do septembra 1849. godine i doživeo dva velika razočaranja: za to vreme umro je od kolere stari prijatelj Pavle Ars. Popović i izgorelo je pozorište „Kod Jelena“, gde je igran sa veliim uspehom njegov komad „San Kraljević Marka... U jesen 1849. godine napustio je zauvek Srbiju i otišao u Vršac, gde je posle sedam godina, 10. marta 1856. godine umro.

BIOGRAFIJA DIJASPORE

Klub
„ŽENA USA“,
u saradnji sa
Mi Magazinom
održaće skup
na kojem
će se predstaviti
nekoliko
uspešnih i zanimljivih
ličnosti.

12. MAJA u 7:00pm
Eastgate Cafe/Bistro –
Books & Gifts
Oak Park

Dejan Marinkovic, dejanmarinkovic68@yahoo.com

SAVETI ILI ISKRIVLJENE VREDNOSTI

Da li treba savetovati ljude ili ih prepustiti sistemu iskrivljenih vrednosti da ih zombira pod plaštom slobode izbora?

Svako od nas ima različit nivo rasudjivanja. Nekad se znalo šta je normalno, a šta nije. U današnjem sistemu poremećenih vrednosti, koje nam je nametnuo neoliberalni kapitalizam, sve je manje onih koji imaju moć da razdvoje dobro od

zla. Agresivno se nameće razvrat. Nenormalno je postalo normalno. I obrnuto. Ljudi su izgubljeni.

Stoga je dužnost manjine, koja još uvek može da odvoji dobro od zla, da okolini predočava šta treba, a šta ne treba činiti, gledati, čitati... Ne moraju to da čine samo javne ličnosti, nego svako koliko je to u njegovoj moći. Na mikronivou, ako neki član porodice sluša turbo porno folk, gleda Farmu, Zadругu, Parove..., naravno da ga treba odvracati od toga. Kad bismo svi to činili, mediji ne bi imali publiku za te gluposti, pa im ne bi bilo profitabilno da to emituju. Te

Dejan Marinković

stvari su veoma opasne. Toliko su ti rijaliti programi popularizovani da je nasilje povećano za 48% od 2009, kad je prva Farma počela da se emituje. Deca su sve agresivnija, jer su im idoli kriminalac Kristijan, primitivac Djus, prostitutke Stanija, Soraja, Miljana, Tijana Ajfon...

Opasne su to stvari. Porodica se uništava svim silama. Sve to ima za cilj da ljudi

postanu zombirana, razvratna i pohlepna masa, koja se neće buniti protiv sistema koji ih eksploatiše. Jedan od glavnih razloga promocije razvrata je to što se ide na smanjenje populacije. Celo društvo je ugroženo, počev od bezbednosti. Stoga, dužnost pojedinaca koji su na višem nivou svesti je da utiču što više na svoje okruženje, pa makar ih i ismevali i vredjali, optužujući ih kako to rade samo da bi skretali pažnju na sebe i pravili se pametni. Neka oni plaćaju tu cenu, jer povredjena sujeta (koje se inače treba oslobadjeti) je manje zlo od nečinjenja i nedostatka bunta protiv krivih vrednosti.

527 N. Western Ave.
Chicago, IL 60612

sales@venetianmonument.com

Jela Potulich
Consultant Designer/Sales

Phone: 312-829-9622
Fax: 312-829-9663

**Objavite svoje oglase i čestitke,
pretplatite se na "Ogledalo".**

**Kupujte "Ogledalo" i podržite
jedinstvo srpske zajednice.**

**Pozovite nas: 773.744.0373
ili nam pišite:
ogledalo@gmail.com**

APEL ZA POMOĆ

U nasu redakciju je stiglo pismo, čitateljke Milice Milivojević, sa molbom za pomoć, sledećeg sadržaja, koje objavljujemo u celosti u želji i nadi da će se neki od vas odazvati ovom apelu i pomoći bolesnoj trinaestogodišnjoj Ljubici.

Poštovani,

obraćam vam se u ime svojih rođaka, Blečić Danijele i Aleksandra, roditelja kojima je potrebna novčana pomoć za lečenje 13-ogodišnje ćerke. U prilogu ovog teksta možete pročitati njihov apel za pomoć i bliži opis ove bolesti.

Nećije malo, njima znači ceo život.
Unapred hvala, Milica Milivojević

DA LJUBICA NASTAVI DA ŽIVI

Ljubica ima trinaest godina. U januaru 2017. godine iznenada je dobila prvi epi napad, koji su se zatim danima ponavljali. Nakon tromesečnog bolničkog lečenja, dijagnostikovana joj je retka i neizlečiva bolest – epi po tipu Lafore. Najduži životni vek obolele dece je desetak godina u stanju potpune vegetacije, bez mogućnosti govora, kretanja, gutanja. Ljuba je u svakodnevnom životu,

Molimo za pomoć da Ljuba i dalje hoda, ponovo trči, pliva...

Pomozimo Ljubici! Upišimo 476 i pošaljimo SMS na 3030. Njoj možemo pomoći uplatom na dinarski ili devizni račun, kao i putem linka [e-doniraj](#).

Da Ljubica nastavi da živi! Budimo humani!

Napomena: Korisnik je u mogućnosti da raspolaže sa novcem prikupljenim od SMS poruka, tek od momenta kada operater mobilne telefonije uplati novac na račune Fondacije. Operater na račun Fondacije uplaćuje samo sredstva koja je sam uspeo da naplati od donatora i to u periodu od 2 do 3 meseca od slanja SMS poruke.

Humanitarna fondacija BUDI HUMAN – Aleksandar Šapić prikuplja novčana sredstva za Ljubicu Blečić (2004).

Ukupno prikupljene donacije
233470

Uplati na račune:

Dinarski: 160-496169-34

Devizni: 00-540-0002592.8

IBAN

broj: RS35160005400002592810

Upiši 476 i pošalji SMS na 3030

Cena poruke je 200 din (PDV se ne naplaćuje)

Upiši human476 i pošalji SMS na 455

Cena poruke je 20 CHF

e-Doniraj

zbog antiepileptika, pospana, usporena, brzo se umara, otežano uči, zaboravna je, povremeno i dalje ima kratkotrajne napade.

PRETPLATA NA
ОГЛЕДАЛО

MOŽE BITI LEP
POKLON VAŠIM
DRAGIM
RODITELJIMA,
PRIJATELJIMA...

Ekskluzivno: Srdjan Koljević filmski scenarista i režiser

SARADNJA SA GLOGOVCEM JE BILA INSPIRATIVNA

Odbor Srpskog Filmskog Festivala Čikago 31. maja organizuje veče u sećanje na velikog glumca Nebojšu Glogovca.

Nakon kratakog video zapisa o životu i radu ovog maestralnog glumca, koji nas je prerano napustio, a koji je utisnuo jak pečat u našem glumištu, biće projekcija filma scenariste i režisera Srdjana Koljevića "ŽENA SA SLOMLJENIM NOSEM". U ovom filmu Nebojša Glogovac je odigrao još jedan upečatljiv lik, a i film i glumac su dobili veliki broj nagrada, kako na domaćim tako i na internacionalnim festivalima. Ovo je jedan od pet filmova na kojima su saradivali poznati scenarista i reditelj Srdjan Koljević i Nebojša Glogovac, a ostali filmovi su: "Branio sam mladu Bosnu", "Klopka", "Normalni ljudi", "Nebeska udica", "Žena sa slomljenim nosom"

Tim povodom smo zamolili gospodina Srdjana Koljevića da za čitaocima Ogdalada kaže nešto više o glumcu i njihovoj aradnji.

S obzirom da ste dosta saradivali sa Glogovcem, kakva je bila vaša saradnja?

- Svi znamo kakav je talenat i kakvu glumačku moć Glogovac posedovao, pa je naravno saradnja sa njim bila ne samo laka i jednostavna, nego i veoma inspirativna. Intuitivno je razumevao

Srdjan Koljević

režijske i scenarističke instrukcije, i spontano ulazio "pod kožu" likova, tako da je zaista bilo divno raditi sa njim. Mislim da smo se razumeli i nadopunjavali na najbolji mogući način. On, kao glumac, bio je nekako glas naše generacije.

Zašto je Glogovac imao sposobnost da nas ubedi da ne glumi, nego da zaista razume i proživljava život svojih likova?

- Upravo ta sposobnost da udje

"pod kožu" lika, da ga živi a ne glumi, da pronadje hod i držanje lika kog igra, davao je tu vrstu uverljivosti i snage njegovoj glumi, a pri tome je uvek delovalo kao da on to radi sa velikom lakoćom. I zaista, tako je i bilo, ali samo zahvaljujući njegovoj intuiciji.

Dok ste pisali scenario, da li ste imali na umu Glogovca za određene uloge, da li ste pisali za njega?

- Nikad nisam pisao unapred za nekog glumca, ali sam znao čim bih završio scenario, koja je uloga za Glogovca. Naprosto, to se samo nametalo. Na primer u filmu Branio sam Mladu Bosnu, bio mi je potreban izuzetno jak i uverljiv glumac za tešku i nezahvalnu ulogu islednika Pfefera — i naravno odmah sam hteo Glogovca i nikog drugog. Bio sam srećan kad je pristao, razumeo je da igra za celi projekat, glumački tim, i veliku temu kojom smo se bavili. U "Ženi sa slomljenim nosom" nije bilo dileme da je glavna uloga kao pisana za njega.

Dugo ste saradivali sa Glogovcem i svedok ste njegovog

- Nedavno sam započeo rad na jednom scenariju koji će, nadam se, biti moj sledeći film. Nažalost, glavnu mušku ulogu, u kojoj sam zamišljao i video Glogovca — iako, kako rekoh, nikad unapred ne pišem za nekog glumca — on neće moći da igra. Moram da priznam da me neverica i bol zbog gubitka prijatelja u ovom trenutku pomalo odbila od rada na toj priči.

Citat: "Ja verujem da kroz neku malo iskošenu humornu vizuru može da se vidi dublje i dalje. Takav pristup je životniji i deo je mentaliteta ovih prostora. Uostalom, humor je sastavni deo tragedije."

Ovaj vaš odgovor u nekom ranijem intervjuu puno govori o vašim filmovima, može li se reći da se odnosi i na film "Žena sa slomljenim nosom"?

- Ta kombinacija humora kojim su protkani i najozbiljniji i najemotivniji životni trenuci i odluke, jeste ono što me najviše inspiriše, i što je bilo ključno za ovaj film.

I na kraju koliko nagrada je

Ekipo iz filma: "Žena sa slomljenim nosom"

glumačkog sazrevanja. Kako se Glogovac umetnički nadograđivao?

- Suština je u tome da on nije razdvajao svoj život i umetnost — sva svoja životna iskustva je na najbolji način transponovao i ugrađivao u uloge koje je tumačio: zato su one odisale punoćom, snagom i ubedljivošću, i to u svim fazama njegovog rada — od fascinantnog početka u "Ubistvu s predumišljajem" na kom sam bio saradnik na scenariju, pa sve do "Klopke" i "Krugova".

U organizaciji Srpskog filmskog festivala u Čikagu su prikazana vaša dva filma, koja su pobrala najviše ocene publike, a ovih dana priprema se američka premijera filma "Žena sa slomljenim nosom". Možemo li uskoro da se nadamo nekom vašem novom filmu?

ovaj film dobio?

- Najveća nagrada je bila Grand Prix na Zurich Film festivalu — "Golden Eye". Ove večeri se posebno sećam, jer je na pozornici sa mnom bio i Miloš Forman koji je tad dobio nagradu za životno delo, a evo i on je preminuo ovih dana.

Film je dobio nagrade na Cinema City-ju u Novom Sadu, za najbolji film, scenario i glumu, Glogovac je dobio nagradu za najbolju mušku ulogu i u Nišu, a posebno mi je drago što je dobio i Zlatnog delfina, nagradu za najboljeg glumca na Troja film festivalu u Portugalu...

Hvala vam na izdvojenom vremenu i ekskluzivnom intervjuu za naš list.

Marijana Maljković

Sećanje na velikog glumca
NEBOJŠU GLOGOVCA

Četvrtak, 31. Maj, 8:00 PM

AMC Dine In (Muvico) * 9701 W. Bryn Mawr Ave - Rosemont

Chicago
SERBIAN
FILM FEST

Info: 773.744.0373

www.serbianfilmfest.com

ACTION

TRUCK & TRAILER REPAIR

- Complete Diagnostic Services
- Tune-Up
- Break Service
- Transmission
- Electrical System
- Air Conditioning Service
- Drivetrain
- Oil and Lube
- Road Service
- APU
- Reefer (Thermo King, Carrier)

WE MANUFACTURE DEER GRILL GUARD

- Heavy duty stainless steel
- Light weight, only 90 lb
- Free installation

ONLY \$1150

Open from 8AM to 5PM

773-273-9449
301 W Gerri Ln. Addison, IL 60101

25%
off
All Services
* First time clients only *

AuRa Spa

AuRa Spa - Where it's all about you!

Facials

- Anti aging beauty & skin care therapies
- Organic, all natural & cosmeceutical grade product lines
- Microderm, Oxygen & Hydratherapy treatments

Waxing

- Full body waxing for men and women
- Lash & brow tinting
- Threading

PEMF Circulation Therapy

Non invasive FDA registered technology which, dramatically increases blood flow to carry oxygen and nutrients into each cell while enhancing the removal of metabolic waste and toxins from the body

AuRa Spa

WWW.AURASPA.INFO 847-454-3900 7633 N Milwaukee Ave. Niles, IL 60714

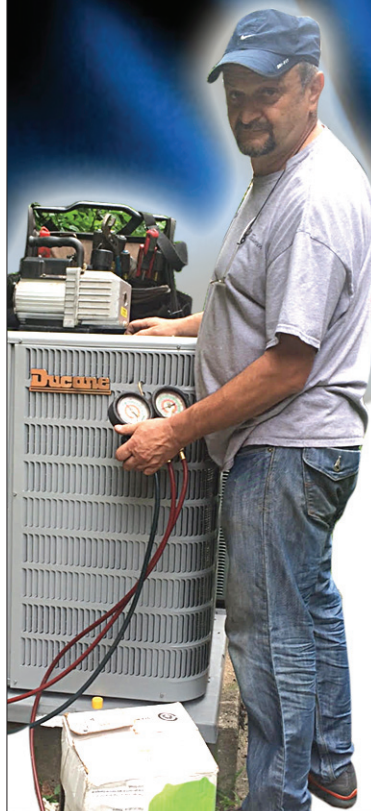
TESLA AIR

HEATING & COOLING APPLIANCES

24 HOUR SERVICE

SRBO KONSTATINOVIC

Commercial & Residential

Cell: 708.307.2816

Tel: 708.802.4160

srbolis@yahoo.com

Za udobnost, toplotu i svežinu u vašim domovima i poslovnim prostorima

TESLA AIR

Love **Orthodox**

Нова интернет платформа за Православне!

Пронађите своју љубав за живот!
Упознајте Православне из целог света!

Ми смо професионална и сериозна платформа. Ми спајамо људе, којима су брак, породица и љубав на првом месту!

loveorthodox.org

A sada izloženi u radnji novi zatvoreni džambo gril ražnjevi na kojima mogu da se peku dva velika praseta

Uni-BBQ. Inc • 5016 W. Foster Ave. • Chicago, IL 60630 • Ph: 773-205-0010 • Fax: 773-205-6660

Whole Lamb & Pig Rotisseries

visit us @ www.unibbq.com

MODEL LCE (22" HIGH)

\$270 (AS SHOWN)

MODEL LCE-WE1

\$340 (AS SHOWN)

MODEL LAE (28" HIGH)

\$300 (AS SHOWN)

MODEL LAE-WE1
\$370 (AS SHOWN)

MODEL LAE-WE4

\$470 (AS SHOWN)

MODEL LAE-WE2

\$440 (AS SHOWN)

PARTIALLY KNOCKED DOWN BACK SHIELD BECOMES A TOP

FULLY KNOCKED DOWN, BACK SHIELD BECOMES A COVER, FOR EASY STORAGE. (55 1/2" X 24 1/2" X 6")

ILLUSTRATION ABOVE SHOWS HOW WE1 & WE2 SHIELDS TILT (4 POSITION) TO CONTROL HEAT DIRECTION

Top view of the inside of roasters 55" L x 24" W x 5.5" Deep

Our unique patented design (US PATENT NO. 8,770,182) collects dripping liquids to a pitched channel and directs them away from the cooking area into the drain pan where they belong and not on your floor. (The drain pan is located under the roaster)

Standard with all shown roasters: 8rpm motor, drip pan, 7/8" square aluminum skewer, antiscratch leg pads, two movable stainless steel forks.

Optional for all of our roasters: Cooking grill, stainless steel spine clamps, crank, chicken forks.

Our kokoretsi or kontosouvli option consist of: Full size motor, 1/2" round stainless steel skewer 5 Ft. long (drilled every 12" and 6" from ends) and a set of (2) height adjustable posts. the 1/2" round skewer can hold 15 pounds of any meat equally distributed.

Optional for models LAE: set of (4) casters 3" diameter x 1 1/4" wide wheels with brakes. (Load cap. 175lbs ea.)

"The Flipper" Cooking Grill
(You Don't Flip The Food, You Flip The Grill)

9-1/2" wide x 55" long (height adjustable)

ALL ABOVE MODELS ARE ALSO AVAILABLE IN STAINLESS STEEL
Our Roasters are on display at our location at all times.
Off season, in stores sales by appointment only.

We reserve the right to change contents without notice

ČEVAPI
BUREK
SVEŽ HLEB

773.631.8400
7035 W. Higgins Ave., Chicago
www.lazicdeli.com

KUVANA JELA
SUVO MESO
SVEŽE MESO

NAJBOLJI ROŠTILJ U AMERICI

SKADARLIYA

9237 Ogden Ave. Brookfield,
IL 60513
www.Skadarliya.com

BAR ★ RESTAURANT ★ CAFE

Autentična kuhinja Balkana.

Sva naša alkoholna i bezalkoholna pića, veliki izbor vina poznatih vinarija, kao i širok asortiman naših piva i rakija.

**Nedeljom raskošan
SKADARLIYSKI ŠVEDSKI STO
uz tamburaški orkestar
od 12:00 - 5:00 pm**

**Muzika uživo
petkom i subotom**

**Dodjite u SKADARLYSKI PROVOD
i uživajte sa familijom i prijateljima.**

**Pozovite za rezervacije:
708. 905 5919**

SMOKED CHICKEN THIGHS

SWEET CREPES

MILENA RAŠIĆ – JUNAKINJA SA ODBOJKAŠKIH TERENA

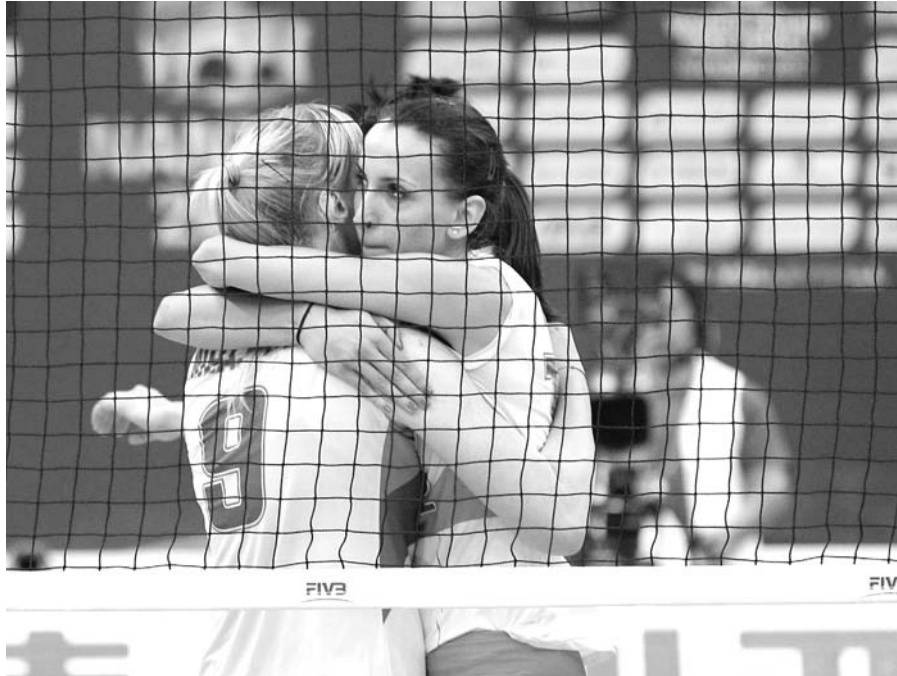
RAŠA, SVETSKA I NAŠA!

Jedna od najboljih blokerki sveta sa Vakifbankom završava izuzetno uspešnu sezonu, a odmah potom sa reprezentacijom Srbije kreće u juriš na nove medalje

Visoka, zgodna crnka iz junačkog Obilića ovih dana živi na javi snove mnogih devojaka širom sveta. Pogotovo onih kojima je u srcu – odbojkaška lopta. Milena Rašić (27), kapitenka reprezentacije Srbije, jedna je od najboljih igračica planete. Poštovana i obožavana srednja blokerka. Pri tom – jedna od naših najtrofejnijih odbojkašica.

Samo tokom proklele godine popularna Raša, kako je oslovljavaju saigračice i bliski prijatelji, najpre je sa svojim klubom Vakifbankom iz Istanbula postala šampionka Evrope, a potom i osvajačica zlatne medalje na klupskom Svetskom prvenstvu. Tokom leta je sa našom reprezentacijom stigla do bronzane medalje na Gran-prijju, da bi krunu sezone predstavljao veliki trofej namenjen prvaku Evrope u Bakuu.

A, kako je završila 2017. tako joj teče i ova 2018. godina. Sa klubom sa Bosfora potvrdila je dominaciju u Turskoj, u zemlji koja trenutno prednjači po ulaganju u žensku odbojku. Tu je sva koncentracija vrhunskog svetskog kvaliteta, pa su u pravu mnogi koji smatraju da je teže biti prvi u ovoj zemlji nego na Starom kontinentu. A, Vakifbank je sa Milenom na bloku osvojio Superkup, nacionalni Kup i konačno titulu, ostavivši iza sebe i takva zvučna imena poput Fenrabahčea, Galatasaraja i "tima snova" Ezačibašija,

da se stavi na raspolaganje selektoru Zoranu Terziću. Srpske odbojkašice ovog leta najpre će se takmičiti u novoustanovljenoj Ligi nacija, što će im biti neka vrsta pripremnog takmičenja za Svetsko prvenstvo u Japanu krajem godine.

- Da, uskoro kreće ono naše čuveno leto, kojem se sve odbojkašice uvek raduju. Zajednički višemesečni boravak, pripreme, naporni treninzi, putovanja s kraja na kraj sveta i uzbudljivi, uvek neizvesni mečevi sa Brazilkama, Kineskinjama, Amerikankama, Ruskinjama, Holandjankama i ostalim pripadnicama svetske elite – sve se to najlepše doživljava sa porodicom. A, reprezentacija Srbije jeste porodica. Nekome sa strane je možda čudno kako nam s godinama ne dosadi da mesece provodimo zajedno, ali za nas je to – pravo uživanje – poručuje Milena i u jednom dahu nastavlja: – Sve smo mi ponikle u različitim klubovima, sticale neka osnovna znanja na raznim stranama, ali suštinski smo odrasle, stasavale i stekle odbojkaško ime i prezime u državnom timu. To se nikad ne zaboravlja.

Vratimo se na početak Rašine životne priče. Rano je, još kao osmogodišnja devojčica, učenica Osnovne škole "Branko Radičević" u Obiliću, ostala sama sa mamom Radmilom. Godinu dana kasnije, poput mnogih Srba sa Kosova, njih dve su zbog bombardovanja morale da pronadju utočište daleko od kuće. Skrasile su se u Arandjelovcu, živele dane u kojima se više nemalo nego imalo. Za učenicu petog razreda sve se promenilo kad joj je na času fizičkog prišao jedan čovek iz Odbojkaškog kluba Šumadija koji je po školama tražio talentovanu decu.

- Bio je to čika Velja, moj prvi trener, koji je čak sredio da ne moram da plaćam klupsku članarinu. Njemu, pa Zoranu Božiću koji me je vodio u prvom timu i Miloradu Kijcu koji me je kasnije

nagoveštaj onoga što će dostići kod sjajnog stručnjaka Djovanija Gvidetija u Vakifbanku.

- Igranje u jednoj takvoj ekipi, pored zvezda kao što su Kineskinja Dju ili Holandjanka Sletjes, i naravno brojne turske reprezentativke, doprinelo je da stalno idem napred. Ipak, i dalje tvrdim da zajedničke pripreme i utakmice u društvu Tijane Bošković, Brankice Mihajlović, Stefane Veljković, Jovane Stevanović i ostalih naših sjajnih igračica čini od mene bolju odbojkašicu i boljeg čoveka. Pored vrhunskog kvaliteta reprezentaciju Srbije krasi i neverovatna pozitivna atmosfera. Kad se tome dodaju odlična organizacija i podrška koju dobijamo od našeg Saveza i ljubav naših navijača koju osećamo gde god da smo, uverena sam da ćemo još dugo biti u svetskom vrhu.

Ize nje su dve evropske šampionske titule, olimpijsko srebro, brojne medalje u Gran-prijju i individualna priznanja. Šta dalje?

- Kao i sve moje saigračice iz državnog tima želim da osvojimo što je moguće više medalja i to – onih zlatnih – poručuje Raša, svetska i naša.

Aleksandar Stanković

foto: Vakifbank.org.tr

koji su predvodile naše dve sjajne igračice – Maja Ognjenović i zvanično najbolja evropska odbojkašica Tijana Bošković.

I to nije sve. U trenutku kad ovaj broj "Ogledala" bude pred Vama, Milena Rašić i njen klub kreću u juriš na novi trofej, pošto ih u Bukureštu očekuje odbrana krune u Ligi šampiona!

A, čim završi klupsku sezonu, naša odbojkaška diva doleteće u Beograd,

VIOLETINE UMETNIČKE KREACIJE NA SVILE

Unikatne svilene ešarpe, marame, kravate obojene rukom kreativne Violete, na najkvalitetnijoj svili mogu biti divan modni detalj za vas ili poklon.

Možete ih naručiti preko
ArtTeamShop

<http://violetabradanji.com/>
<http://www.etsy.com/shop/ArtTeamShop>
ili telefona: 203. 554.4564

"ORLOVI", IGRAJTE ZA DUŠU!

Spremite se za mundijalsku groznicu: od 14. juna do 15. jula 32 reprezentacije – među njima i Srbija, boriće se za titulu prvaka sveta

Bila jednom jedna zemlja čije su fudbalere nazivali evropskim Brazilcima. Ne bez razloga... U doba kad je fudbal i kod nas postao najvažnija sporedna stvar na svetu bilo je mnogo sličnosti između našeg i brazilskog stila igre. I naši, nekadašnji "nacionalni plavi" su baš kao i "karioke" voleli lepršavost, vic, uspešan dribling i atraktivan gol, pa su u nastojanju da zadive publiku često i preterivali, gušili se i umirali u lepoti, usled čega su izgubili mnoge važne fudbalske bitke.

U današnje doba, "orlovi" ne mogu time da se podiče – imamo smanjen fond kvalitetnih fudbalskih vedeta i neretko teško izlazimo na kraj i sa osrednjim reprezentacijama. Pa opet, Srbija će biti među 32 nacije na 21. Svetskom prvenstvu koje će se od 14. juna do 15. jula održati u Rusiji.

Možda je taj prvi "pravoslavni" Mondijal prilika da se naš fudbal vrati iskonskim korenima – pokušaju da se lopta pro-

Svetski prvaci

5 – Brazil (1958, 1962, 1970, 1994, 2002)

4 – Italija (1934, 1938, 1982, 2006), Nemačka (1954, 1974, 1990, 2014)

2 – Urugvaj (1930, 1950), Argentina (1978, 1986)

1 – Engleska (1966), Francuska (1998), Španija (2010)

tivničkom beku proturi kroz noge ili "suvim listom" opali u rašlje.

U tome bi veliku ulogu mogao da odigra Mladen Krstajić. Ako povede reprezentaciju u Rusiju – kažemo "ako" jer u ovim vremenima, ni sa ovim rukovodstvom Fudbalskog saveza ništa nije sigurno (što dokazuje i čudnovato oduzimanje trake

Branislavu Ivanoviću) – biće tek četvrti selektor u istoriji našeg fudbala koji je prethodno bio učesnik najveće sveske fudbalske smotre i kao igrač. Pre njega, to je uspelo još samo Miloradu Mikici Arsenijeviću (1930. igrač, 1950. selektor), Aleksandru Tirnaniću-Tirketu (1930-1954) i Iliji Petkoviću (1974-2006). Krstajić bi, kao trener početnik koji je državni tim vodio na samo četiri prijateljske utakmice, mogao da pogleda u prošlost i da iz nje izvuče pouke.

Evropski "Brazilci"

Jer, naš državni tim je na nekim prošlim Mondijalima ubirao pohvale i suštinski prolazio bolje isključivo onda kad bi igrao bez rezultatskog imperativa i pritiska i nošen idejom da jednostavno pokaže šta može i zna.

U tim prilikama veliku ulogu imali su i megdani sa Brazilcima koji nas, igrom slučaja, čekaju i u Rusiji.

Prvi takav, sad već legendaran i filmski opevan u Bjelogrićevom ostvarenju "Montevideo" Moša, Tirke, Jakša, Bek i ostali imali su 14. jula 1930. godine na prvom ikada odigranom Svetskom prvenstvu u Urugvaju. Tada su već u premijernoj utakmici senzacionalno savladali favorizovanog protivnika sa 2:1 i, kasnije, stigli čak do polufinala i trećeg mesta na svetu.

I naredna mundijalska utakmica sa Brazilcima zaslužuje epitet epskog okršaja, i to uprkos porazu od 0:2. Bio je to onaj čuveni susret odigran 1. jula 1950. na prepunoj Marakani u Rijju, kad je Rajko Mitić izlazeći iz svlačionice udario glavu u limenu nadstrešnicu još nedovršenog stadiona. Obliven krvlju, morao je da se vrati da mu se ukaže pomoć, a velški sudija Grifit nije ni pomislio da bi mogao da odloži početak. Kad se Rajko, glave uvijene u čalmu poput turbana najzad pojavio na terenu, domaćin je

preko Ademira već vodio sa 1:0.

Nešto kasnije, tokom pauze u poluvremenu u svlačionici, Mitić je povlačeći zavoj koji mu je pao preko oka hrabrio pokunjene drugove.

- Zašto ste oborili glave? Igramo sa najboljom ekipom na svetu, pred njihovom publikom, a još uvek je 0:0 – uzviknuo je legendarni as, da bi tek tada saznao da je

prvenstvo u SR Nemačkoj. Iako posle 90 minuta igre nije bilo golova, svet je bio zadivljen – retko ko je tako nadigrao tadašnje svetske prvake, stvarao izgledne prilike za gol, doduše i promašivao...

Posle toga, osim petog mesta u Italiji '90. sva ostala naša učešća svodila su se na kalkulacije i računice – kako primiti gol manje, kako se ne povrediti, zaraditi,

SP Urugvaj 1930: sa meča Jugoslavija - Brazil 2-1

Mrkušić bio savladan dok je njemu jedan brazilski bolničar previjao ranu.

Posle Zizinjovog gola u drugom poluvremenu naš tim je, baš kao Brazilci dve decenije ranije, spakovao kofere.

Nezaboravne su bile i dve naredne utakmice "plavih" sa "kariokama". Najpre ona od 19. juna 1954. u Lozani – 1:1, strelci Zebec i Didi, sa koje su novinari iz celog sveta javili da su prisustvovali festivalu svega onoga čime se fudbal ponosi, a potom i duel od 13. juna 1974. kojim je na Vald stadionu u Frankfurtu otvoreno Svetsko

prodati se... pogotovo na Svetskim prvenstvima 1982. u Španiji, pa i na ova dva poslednja naša učešća – u Nemačkoj 2006. i Južnoj Africi četiri godine kasnije.

Zato je poslednji trenutak da se naš fudbal, a reprezentacija je najoštrije ogledalo njegovog odraza, vrati igri za dušu. Ako Mitrović, Matić, Tadić, Kolarov, Milinković-Savić, Stojković i ostali u duele sa Kostarikom (17. juna u Samari), Švajcarskom (pet dana kasnije u Kaljingradu) i Brazilom (27. juna u Moskvi) udju da bi se nadmetali, Srbija bi ponovo mogla da se

General & Cosmetic Dentistry

SCHAUMBURG FAMILY DENTAL CLINIC

650 E. Higgins Rd. Schaumburg, IL 60173

Preventiva
ZUM - beljenje zuba
Braces - ispravljanje zuba
Protetika, implanti
Proteze, porcelanske krunice

Phone: 847-882-7001

ZA PENZIONERE POPUST
Prihvatamo većinu osiguranja

Mike Milenković D.D.S.

www.schaumburgfamilydentalclinic.com

Bel zub i osmeh večni i bićete uvek srećni nena design

REKLAMIRAJTE SE
U OGLEDALU
773.744.0373

OGLEDALO JE LIST
KOJI NAS POVEZUJE!